Ч. 264. Четвер 9 грудня (26 падолиста) 1909. Рік XIX.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

РЕДАКЦИЯ і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 10.

ПИСЬМА приймають ся лиш франковані.

РУКОПИСИ звертають ся лиш на окреме жадане і за зло651ежем оплати почтової.

РЕКЛЯМАЦИЇ незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

„Fremdenblatt" про посередництво Кола польского. — Росийско-японьскі переговори.

„Fremdenblatt" пише: Маємо повновласть сконстатувати, що після одержаних нами з найавтентичнійшої сторони пояснень, розповсюднені в послідних часах вісти о струях, наміряючих завести систему „славяньско реакцийну" в Австриї при співучасти Кола польского, суть неправдиві.

Позаяк в політичних кругах обговорювано ту комбінацию, а також на послїднім засїданю палати послів розбирано єї, належить тою справою заняти ся і на основі автентичних інформаций пояснити стан річий. Поминаємо при тім відразу деякі подробиці, які на перший погляд показують ся неправдивими, як пр. поголоску о якихсь умовах пос. Крамаржа з польским консервативним сторонництвом не лише в Галичині, але також в Королівстві польскім і в Позначщині. Кождий, хто хоч би що небудь знає історию австрийского парляментаризму, знає, що польске консервативне сторонництво, яке 40 лїт надавало австрийскій політицї напрям і зміст, першою точкою своєї проґрами ставляло все безоглядну льояльність супротив держави і єї інтересів. — Польскі консерватисти були навіть з тої причини виставлені на сильні напасти зі сторони польских опозицийних сторонництв. Длятого підозріне, немов би то сторонництво силувало ся втягнути в авантуричну всеславяньску комбінацию, не вимагає хиба нї слова відповіди.

Але коли би вже навіть забуло ся о цїлій історії діяльности польскої делеґациї в австрийскій раді державній, то послідні події дуже добре зазначують діяльність і стремлєнє тої делеґациї. Удержане парляменту, скріплене ходу автономічних праць в інтересі держави і єї розвитку, отсе ціль, до якої стремить Коло польске і яку хотіло перевести своїм посередництвом. Змаганя польского Кола суть тотожні з традицийною політикою польскої делеґациї. А та традиция есть традициєю політики, яку консервативне сторонництво цїлий час вело і тому именно консервативному сторонництву, яке нині в Колї польскім становить лиш нечисленну ґрупу, підсуває ся, що хоче представителїв буржуазної інтеліґенциї в Колї притиснути до стіни при помочи польскої людової партиї, привласнити собі правлїнє, а відтак при співучасти Чехів і полудневих Славян на місце теперішного правительства завести всеславяньске правительство з реакцийним напрямом.

Ширене таких комбінаций вказує на цїлковите незнане історії і теперішних парляментарних відносин.

Так само мусить оцїнювати ся поголоску, яка приписує Полякам в Австриї ворожі заміри супротив австрийских Німцїв, а пос. Козловского, звістного з своєї многолїтної, поважної і все на основах конституцийних опертої парляментарної працї, хоче зробити поборником всеславяньско реакцийних ідей, крім того же єму, як і консервативним послам намагає ся приписати стремлєнє до поваленя нинїшного презеса польского Кола дра Ґломбиньского, котрий тїшить ся загальною почестию.

Так стоже показують ся в таким великим обуренем піднощені обжалованя о „замах против держави" яко замах на дійстне знане історичних основ австрийскої політики.

Перед тижднем розійшли ся поголоски в европейскій пресї о сильнім заостреню відносин між Росиєю а Японією. Говорено також, що подорож міністрів Сухомлїнова і Коковцева до Лївадиї стояла в звязи з грозячою бурею на Далекім Всходї. В півурядових петербурґских кругах відразу заперечено тим поголоскам. Признавано вправдї, що Японія значно скріпила свою сухопутну і морску воєнну силу

11)

Смерть і гроби.

Культурно-природописна розвідка.

Написав К. Ка.

(Дальше).

Вернїм ще на хвильку до краю самоубийників — до Хінцїв. Найхарактеристичнійше для Хінцїв есть убийство з мести. Хінцї, то незвичайно мстиві люди. Щоби зімстити ся на тім, котрий єго скривдив, Хінець вішає ся на дверех свого ворога. Два конкуренти ведуть завзяту борбу з собою, аж остаточно слабший заходить до склепу свого противника, заживає там опіюм і гине.

Хінець, котрий хоче зімстити ся, лагодить ся до самоубийства так, щоби єго смерть відповідно оплатила ся. Він не лиш означує наперед рід самоубийства, але й ховає до кишенї або в черевики рід звіту, в котрім подає причину, що єго спонукало до самоубийства; рівночасно робить він і донос на того чоловіка, на котрім хоче зімстити ся. Той папір дістає ся тоді в руки того урядника, котрий лиш сам один має право трупа насамперед перешукати. Декотрі самоубийники боять ся, щоби той папір хтось не украв, а власти справедливости не могли би тоді як слїд залагодити єго справи. Они виписують длятого звіт на своїй шкірі, котрої по єго смерти ніхто не зважить ся доторкнутись і не затре знаків на ний.

Впрочім кождий Хінець аж дрожить перед убийством з мести, бо оно стаєсь причиною судової тяганини і матерiяльною руїною для того, против котрого оно вимірене. Тому й не дивниця, що самоубийство в „царстві небеснім" переробило ся в рід якогось вимушеня. Характеристичною есть длятого слїдуюча небилиця: Якийсь чоловік, що понавішував на себе множество сапеків (хіньскі мідяні гроші з квадратовою діркою на середині, котрі насилюють на шнурки і так їх носять на собі), стрічає ся на мостї з якимсь другим, котрий їх єму вкрав. — Злодію, — кричить обікрадений — верни менї мої сапеки! — Але злодій втїкає. — Злодію, як менї не вернеш, то я втоплю ся! — І злодій як би на якийсь чародїйний знак вертає назад та віддає єму вкрадені гроші, бо самоубийство есть для того, кому ним загрожено, завсїгди сумною річию.

Самоубийство з мести видає ся для Хінця зовсім природним. Одно, чого він жалує, то лиш то, що він не може кілька разів смерть собі робити. Розповідають про якогось чоловіка, що перед самоубийством нарікав на то, що не може смерть собі зробити перед дверми двох своїх ворогів, лиш мусить обмежити ся на одного.

Дальшою причиною самоубийства у Хінцїв есть злість і завдрість а відтак „утрата лиця", що по нашому значить „утрата чести". А утрата лиця то в Хинї дуже легка річ: Хтось обстає при чімсь, чого не може доказати, вже утратив лице. Якийсь слуга обікрав нас і єго зловили на крадежи — він утратив лице. Якийсь студент перепав при іспитї — утратив лице і т. д. Самоубийства із-за утрати лиця лучають ся найчастійше в кругах людий богатих і висших урядників.

У Хінцїв есть ще самоубийство за кару, котру визначує цісар, а котра уважає ся ще за ласку. Коли високі достойники держави як канцлер, віцекороль, президент міністрів заслужили собі на кару смерти, то цісар, щоби не допустити до такої ганьби, аби їх публично трачено, посилає їм „три дорогоцінні дарунки": золотий листок, мішочок отруї і стричок з жовтого шовку. Особа, що дістане так многозначний дарунок від цісаря, знає дуже добре, що має зробити. Она мусить навіть ще й подякувати „синови царства небесного" за таку ласку. Декрет, котрий постановляє вислане такого дарунку, назначує також тих мандаринів, котрі мають бути при самоубийстві а церемонія есть слїдуюча: Засудженому на самоубийство мандаринови дають красний стричок з жовтого шовку а він перед тим цісарским дарунком паде на колїна і покланяє ся як цісареви аж до самої землї. Відтак закладають стричок на гак вбитий в стїну; засуджений лїзе на стіл, закладає собі зашморок стричка на шию а мандарини в тїй хвили усувають стіл з під єго ніг і церемонія скінчена.

Та й в Японії заступає самоубийство кару смерти именно же у людий, що походять з висших кругів, з касти т. зв. Самураїв. Засуджені на таку кару роблять собі смерть в той спо-

і що розвиває досить горячкову діяльність орґанізацийну в Кореї та на півострові Ліяотунґ і полудневій Манджурії, але рівночасно додавано, що тими зарядженями хоче Японія лиш забезпечити свій стан посіданя і заслонити ся перед всякими можливостями. Рівночасно говорено, що відносини між Росиєю і Японією суть не лише нормальні, але ще між обома державами ведуть ся важні довірочні переговори, які можуть довести до далекосяглого міжнародного договору.

І справді в послідних днях притихли всякі военні поголоски, а натомість загранична праса оголошує ріжні інформациї про близші подробиці самих переговорів. Именно кажуть, що бувший міністер торговлї Тіміразієв виїде в найблизшім часї до Токіо, аби довести до кінця навязані міністром скарбу Коковцевом переговори, котрі напрасно внаслідок убитя кн. Іто перервано. Льондоньска вість, немов би ту задачу повірено ґр. Віттому, показала ся неправдивою, бо цар вже кілька разів виявив желане, аби ґр. Віттому не предкладано ніяких урядових посольств. На потверджене відомости, що Тіміразієв має бути висланий до Японії, наводять ту обставину, що міністер скарбу Коковцев був разом з ним в Лівадиї, де цар лично уділив єму подрібних вказівок що до цїли і напряму єго дипльоматичного післанництва.

Також і дипльоматичний кореспондент „Нового Времени“ потверджує вість о полїтичних переговорах між Петербургом і Токіо, але й додає, що поки що не може бути бесїди о ніяких переговорах, які довели би до союза між Росиєю і Японією, хоч відносини між обома державами тепер зовсім добрі.

Ті вісти доповнює петербургский дописуватель „Berliner Tageblatt-y“. Він каже, що в дипльоматичних кругах привязують велику вагу до теперішних российско японьских переговорів. Коковцев мав цареви отверто заявити, що Японія сильно старає ся о забезпечене того, що здобула в послїдній війнї і що загальне положене на Всходї поважне. Внаслїдок того в найблизших днях удасть ся знов Столипин до Лівадиї, бо кабінет уважає конечною річаю, аби положене на Далекім Всходї було під кождим услівєм вияснене. З того вже можна судити про велику вагу навязаних переговорів. Дописуватель каже, що ті переговори мають на цїли точне розмежене на Далекім Всходї круга впливів Росиї і Японії. Має бути заведений стан, який Росиї забезпечив би на довгі лїта мир в Азиї всхідній, а тим самим позволив їй вести свобідну полїтику на Балканї.

Новинки.

Львів, дня 8 грудня 1909.

— **Именованя.** Є. В. Цїсар именував професора IV ґимназиї в Кракові дра Івана Крайнера директором ґимназиї в Городку ягайл., — а професора школи реальної у Львові Бр. Духовича директором школи реальної в Раві руский.

— **Відзначеня.** Президия ц. к. Намістництва признала Фр. Чарнецкому, ем. народному учителеви упр. 4-кл. школи в Бурштинї рогатиньского окр., Стан. Гадухови, ем. учителеви упр. 4-кл. школи в Ядмирі саніцкого округа і Гр. Носови, учителеви упр. 2-кл. шк. в Борткові золочівского округа за 40 лїтну вірну службу почесну медаль, установлену з нагоди 50 лїтного ювилею Цїсаря.

— **Вистава взорів** зі соломи і шувару у Львові. „Лїґа промислової помочи“ хотячи звернути увагу шукаючим жерела зарібку і розбудити заінтересоване в купецких кругах для важної галузи домового сїльского промислу, а то: для виробів зі соломи і шувару, устроїть в сїчни 1910 р. кількодневу виставу взорів тої галузи промислу. Тому взиває всїх, що витворюють вироби зі соломи і шувару (соломінок, рогіжок, шкільних торб, кошиків на хлїб, охоронок на фляшки, капелюхів, соломяних мат, кобілок, ґалянтерийних виробів і т. п.), щоби зволили сейчас зголосити ся письменно до бюра „Лїґи промислової помочи“ з поданем рода продукциї ними виконуваної і предметів, котрі мають надіслати на ту виставу. Завначує ся притім, що для виробів того рода отвирають ся поважні поля збуту в дорозї експорту.

— **Дрібні вісти.** В Стрию відбудуть ся дня 15 с. м. в салї „Народ. Дому“ збори дяків з цїлого стрийского повіта. Початок о 9 год. рано. — В Полтаві названо одну з тамошних улиць улицею Котляревского а другу ул. Шевченка і на дивне диво ґубернатор тому не спротивив ся. — Конфіскату відривного календаря „Часу“ в Києві знесено, бо в календари нд знайдено ніякого нарушеня законів. — Звістний Путяра, котрий тепер знаходить ся у вязници львівского суду карного, занедужав і мабуть треба єго буде відставити до вязничного шпиталю. — Розправа дра Соловія против редакциї Słow-a Pols-ого“ за неуміщене спростованя закінчила ся тим, що одвічального редактора тоїже ґазети п. Зембіньского засуджено на 50 К грошевої кари і на уміщене в Słowi Polsk-ім спростованя дра Соловія. — Дня 13 с. м. відбуде ся розправа против Вінкентия Бяльского обжалованого о обманьство, спроневірене, крадїж і клевету. Розправа розписана на 7 днів. — Др. Каґане згубив в дорозї на дворець або в поїздї до Куликова портфель, в котрім було 80 К, леґітимация, всїлякі стемплї, два векслї на 1.200 К і 1.100 К та всїлякі папери. — Контрольна комісия викрила у військовій касї пенсийній в Петербурзї брак 150 міліонів рублїв, але книги рахункові були зовсїм порядно ведені. Російскі чиновники уміють добре красти, нема що й казати. Сим разом касиєра арештовано. — Йосифови Ґепертови, торговельникови овочів, вкрадено з подвіря візок вартости 50 корон.

— **Наслїдки необачности.** Одному урядникови зелїзничому, що мешкає при ул. Замковій лучила ся вчера небезпечна пригода в наслїдок єго власної необачности. На столї стояло кілька фляшок а між ними була з горівкою а друга з формалїною. Хотячи напити ся горівки, взяв він фляшку з формалїною і випив спору порцию а в наслїдок того занедужав тяжко. Треба було зараз явізвати поготівлю ратункову, котра переполокала єму жолудок.

— **Видумана крадїж.** Львівска полїция одержала з Відня донесене, що там арештовано Якова Розенблятта, аґента торговельного і Віктора Кріґера, ювілера, за обманьство, котрого они допустили ся у Львові в той спосіб, що мешкаючи хвилево в „Ґранд Готелю“, донесли фальшиво полїциї, що в тім готели вкрадено на шкоду ювілера Кріґера біжутериї вартости 76.000 К. Слїдство виказало, що они заасекурували були ті біжутериї в однім з віденьских заведень і видумали крадїж, щоби в той спосіб дістати обезпечену суму.

— **Огнї.** В селї Тяпчу долиньского повіта вибух дня 3 грудня в ночи огонь і при надзвичайно сильнім вітрі розширив ся в одній хвили та обхопив 23 господарств, котрі знищив до тла. Остало 107 душ без одежі і хлїба. Шкода в приближеню виносить 90.000 К. В огни згоріло теля і 2 свинї. У одного господаря згоріло готівки 12 тисяч корон, у другого 240 К. Ратунковий комітет удає ся сею дорогою до всїх милосердних сердець з просьбою о поміч для нещасливих і найдрібнїйша лепта буде принята з великою вдячностию.

сіб, що острим мечем розпорюють собі живіт, що називає ся „гаракірі“. При такім самоубийстві робить прислугу найлїпший приятель самоубийника і добиває єго.

Наконець треба ще згадати про самоубийство з релїґійного фанатизму, яке виконують на собі вдовиці Гіндів і нинїшній Индиї і на деяких індийских островах, даючи спалити ся разом з трупами своїх чоловіків, щоби в той спосіб забезпечити собі щасливе подруже і на тамтім сьвітї. Анґлїйске правительство в Индиї заказує строго виконувати такі самоубийства і карає тих, котрі при тім помагають, а все таки від часу до часу лучають ся такі самоубийства. Як колись той фанатизм релїґійний був розширений, можна зміркувати з того, що в 1817 р. лиш в однім бенґальскій провінциї спалено живцем 700 вдовиць. Послїдне того рода самоубийство було в маю 1906 р.

Урядники в Люкнові довідали ся, що якась молода вдовиця в Кавапноре зробила собі смерть в огни на кострі, на котрім спалено єї чоловіка. Слїдство виказало, що чутка о тім була правдива, але власти не могли нікого арештувати, бо фанатичні приклонники давної віри держали імена тих, що при сїм самоубийстві були помічні, у великій тайнї. Вислїджено лиш ось що:

На тім самім кострі, на котрім спалено трупа помершого робітника Чундер Мукерджара, згоріла добровільно також і єго молода, пятнайцятьлїтна вдовиця. Він лише що недавно оженив ся був з нею і обоє супруги, що исповідували стару віру Гіндів, любили пристрастно одно другого. Коли Чундер Мукерджар по короткій недузї помер нагло, молода вдовиця ходила мов би приголомшена. Ніхто, кажуть, не намавляв єї до того, щоби она робила з себе жертву і она навіть не відводила тіло свого мужа на костир. Аж коли дерево підпалено, явила ся она цїла біло убрана. Одїнє на ній було напущене керосїною (нафтою) а бороду так собі підвязала, як би вже була трупом, мабуть на то, щоби не могла рот створити і кричати. Очи їй аж сьвітили ся від тої постанови, що она має сполучити ся зі своїм чоловіком на тамтім сьвітї і не надумуючись анї хвильки, кинулась в огонь побіч трупа свого мужа. Коли одїнє на ній бухнуло полуміню, она схопила ся, піднесла руки в гору, глянула на небо, а відтак задушена димом впала непритомна на костир і небавком лиш попіл остав ся з неї.

Якраз під ту пору подали були просьбу до суду о зменшене кари два арештанти, котрі відсиджували кару від девять місяців до 5 лїт за то, що рік тому назад помагали другій якійсь вдовици стати „саті“. Словом сим, котре значить в староіндийскій мові, в санскритї, тілько що „добра“ або „вірна“, називають, кожду тоту вдовицю, котра з власної волї дасть ся спалити з тїлом свого мужа. Слїдство виказало, що в сім случаю розходило ся о особлико велику сашї, котра в незвичайно торжественний спосіб дала ся спалити. Коли чоловік єї, впливовий брамар Чавдрі Міссір помер в селї Санчарі коло Беґара, викопали почитателї єго під проводом найстаршого сина Джуґґерната мілкий гріб в видї трираменного хреста і уложили на нім костир. При рубаню дерева на костир помагав найстарший син. Коли опісля жителї села виділи, як вдовиця купала ся з ріцї, зачали собі пошептувати: „Вдовиця Чавдрі Міссірса хоче стати саті“. — А що в Санчарі вже від пів сотки лїт ніхто не видів саті, то люди сотками зачали сходити ся на місце, де був установлений костир. Посходили ся також добровільні музиканти і зачали торжественно вигравати на своїх інструментах.

Наконець уставлено костир, зложено на нім трупа головою до схід сонця а молодші сини зложили коло тїла одїнє і зброю помершого. Наконець явила ся вдовиця, убрана як молода в супроводї двох дївчат, ніби дружок. Жінки, що були при тім, лиш поспускали голови і шептали: „Саті! Добра жінка!“ Найстарший син подав їй руку і поміг вилїзти на костир а она поклала ся там витягнена коло тїла чоловіка, вложивши голову єму під паху. Музика зачала грати а матїр сказала тодї до сина: Сину, коли ти тут і не боїш ся закона, то сповни свій обовязок як вірний Гінду. Син запалив тодї кілька степер соломи, обійшов з ними довкола костра і зачав єго підпалювати, а коли дерево не хотїло добре горіти, то він взяв собі ще до помочи чотирох людий і підпалив костир. Коли вже зачало добре горіти, музика знов заграла а вдовиця, цїла в полуміни, схопила ся на рівні ноги, поклонила ся до заходу сонця і серед загального одушевленя та окликів „Саті маі!“ впала на тїло чоловіка і небавком згоріла. Сина єї і других Гіндусів засудили відтак на тяжку вязницю за то, що помагали їй смерть собі зробити.

(Дальше буде).

Датки присилати на руки о. Бирчака в Підбережу п. Болехів. — В Новім Санчи вибух оногди в ночи огонь в торговли фарб Е. Грубера. Згоріли всї товари. Грубер оцїняє шкоду на 60.000 К, а була обезпечена на 40.000. — Вчера по полудни вибух великий огонь в Габургї у фабрицї ґазу, що мі стить ся в тамошній пристани. Зачав горіти насамперед один резервоар з ґазом, а відтак і другий аж наконець на обох завалила ся кришa і настав вибух ґазу, причім поранило більше як 40 осіб. Припускають однак, що під румовищем знай де ся ще богато трупів. З поранених відставлених до шпиталю 4 вечером померло.

— **Справа Гофріхтера.** Як доносять нинї з Відня, мали вчера переслухувати Гофріхтера перший раз по его арештованю. Впрочім о тім переслуханю не звістно більше нїчого, як і взагалї не знати, як стоїть ся справа. У віденьских кругах офіцирских розійшла ся була чутка, що в справі Гофріхтера вийшли на верх якісь нові факти, але чи промавляючі за ним, чи против него, — сего нїхто не умів сказати. Характеристичне для сеї справи есть слїдуюча історія, якою тепер якраз займає ся слїдча комісия:

Оберляйтнант Гофріхтер стояв перед пятми роками ґарнізоном в Терезієнштадтї. Его брат мав фабрику парасолїв в Лїтомерицях, але від того часу єї звинув. Гофріхтер заходив тодї часто до брата, котрого жінка була донькою протестантского сьвященика. Сестра его братової, молода дївчина приїздила часто в гостину до Лїтомериць і при такій нагодї Гофріхтер пізнав ся з нею. Коли Гофріхтер в 1904 р. переніс ся до Відня до воєнної школи, зносини їх зірвали ся. Небавком по тім дївчина тота, Івана Аммлєхер померла нагло дня 2 цьвітня 1904, а тодї розійшла ся була чутка, що она отроїла ся. Якраз в день єї смерти наспів був з Відня від Гофріхтера лист, котрий однак не отворено, а своякu вложили їй его в домовину. Отже ходить чутка, що тїло Аммлєхерівної мають тепер відкопати і пошукати в домовинї за згаданим листом, як і взагалї переконати ся, чи дївчина не була отроєна.

На поліцію явив ся онодги кондуктор омнібуса Генрих Леві і візник омнібуса Кірхнер, котрі зізнали, що дня 14. падолиста о 6 год. 10 мін. рано, отже в часї, коли то після здогаду поліції Гофріхтер мусїв вкидати листи з отрую до почтової скринки, видїли его, як він стояв з псом на входових сходах двірця зелїзницї. — У Відни розійшла ся чутка, що Цїсар і наслїдник престола мали висказати бажанє, щоби всї подрібности слїдства против Гофріхтера були подавані до публичної відомости.

— **З судової салї.** Перед львівским судом присяжних відбула ся вчера карна розправа против 20-лїтного Стефана Вайґнера, кореспондента торговельного, котрий був занятий в конторі властителя копальнї п. Генриха Махера у Львові. Вайґнер надужив довіря, яке мали до него, і допустив ся на шкоду фірми обманьства і спроневірення в сумі 35 000 К. Річ мала ся так:

Касиєр фірми п. Скурский вислав Вайґнера 24 липня с. р. до львівскої філії і віденьского банку союзного з чеком на 18.240 К, котрі мали бути Махерови виплачені. Вайґнер відобравши ту суму доручив Скурскому 3240 К а 15.000 К замість зложити в банку, задержав і присвоїв собі. Коли то ему удало ся, набрав він відваги до дальшої „маніпуляції“.

В два днї опісля викрав він з бюрка п. Скурского два бляникети з фірмою Генриха Махера, підписані п. Махером на запас in bianco і виповнив один з них машиновим письмом, поручаючи в імени п. Махера філії австр. Заведеня кредитового для торговлї і промислу виплатити до рук Вайґнера з рахунку п. Махера суму 20 000 К. На другім бляникетї виписав Вайґнер просьбу, щоби філія всякі листи до Махера висилала від тепер не до Львова але до Венґлювки під Коросном. Був то маневр, котрий Вайґнерови улекшив втечу. Філія виплатила гроші а повідомленє о тім вислала Махерови до Венґлювки.

Тимчасом взяв Вайґнер урльоп на тиждень, постарав ся о чужий паспорт і втік. Був в Києві, Одесї, аж остаточно заїхав до Каїра, де его таки знайшли і арештували. Він мав при собі лиш 6 700 К і біжутерії та річи вартости кілька тисяч корон. Він казав, що 20.000 К вкрадено ему в Одесї, коли був пяний. Вайґнер признав ся а суд на основі однодушного вердикту судиїв присяжних засудив его на 4 роки тяжкої вязницї і звoрот спроневіреної суми.

— **Прогульки Буковинцїв.** Черновецка „Буковина“ пише: Виїзджали вже нераз наші (звичайно невеликі) прогульки в Галичину і на закордонну Україну а в тім роцї сотка наших людий звидїла стрийску хлїборобску виставу. По кождій такій прогульцї участники все добре згадували їх а певно не одному з вих від тодї душа гордістю стала палати, на саму згадку, що і він Українець, син народу, що в гору йде, до красших, лїпших днів! Зваживши се, задумала наша черновецка громада зарядити в недалекій будучинї дві прогульки, одну до Львова а другу до золотого Київа, до Канева на могилу Тараса Шевченка і до Чернигова. У Львові оглянули би ми весь доробок тамошних Українців, яких сили ростуть, а в Київі попри чудову і дорогу кождому україньскому серцю нашу історичну давнину побачилиб ми і ті сьвіжі гнїзда, які виготовила тамошна україньска громада в останних часах З Київа поступилиб ми до Канева, де Днїпрові филї плещуть обіч гори, на якій могила ґеніяльного і во вік незабутного кобзаря України Тараса Шевченка, а відтак вже виїхали би ми на північ до Чернигова, де є одинокий україньский музей наших історичних памяток, де і так ще заховало ся дещо з нашої давної козацкої минувшини і де живе великий сучасний наш письменник д. Михайло Коцюбиньский. Речинець обох прогульок ще не означений. До Київа виїдемо мабуть в часї латиньских сьвят. Аби як найбільше участників мала ся прогулька, тому вже тепер подаємо отсих кілька слів про неї до загальної відомости. На час лїтних ферий плянуємо прогульку на Угорску Русь.

Телеґрами.

Сараєво 8 грудня. Рада громадска ухвалила затягнути позичку в сумі 6 міліонів корон на міскі інвестициї.

Копенгаґа 8 грудня. Фолькетінґ ухвалила поставити бувших міністрів Хрістензена і Берґа перед трибунал державний.

Білград 8 грудня. „Политика“ доносить, що небавком буде отворений курс офіцирский для вправ в киданю бомбами.

Вашінґтон 8 грудня. Після обчислень уряду скарбового сей рік буджетовий буде імовірно замкнений з недобором 34 міліонів долярів, в чім не містять ся ще виплати на канал панамский і на рахунок довгу публичного.

Прелімінар звичайних видатків і доходів на 1911 р. виказує надвижку 36 міліонів. Коли однак обчислить ся кошти панамского каналу покаже ся замість надвижки — недобір. Щоби покрити ті недобори, потреба буде видати „бонди“ або переказы скарбові.

Атини 8 грудня. Міністер скарбу предложив палатї ряд проєктів законів, які відносять ся до заповіджених зарядженъ економічних; найважнїйші з них відносять ся до податку від алькоголю і зміни закона митового.

Цїна збіжа у Львові.

дня 7 грудня:

Цїна в коронах за 50 кільо у Львові.

Пшениця	12·50	до	13·70
Жито	9·80	до	10·—
Овес	7·10	до	7·30
Ячмінь пашний	7·10	до	7·50
Ячмінь броварний	7·60	до	8·50
Ріпак	—·—	до	—·—
Льнянка	—·—	до	—·—
Горох до вареня	—·—	до	—·—
Вика	—·—	до	—·—
Бобик	—·—	до	—·—
Гречка	—·—	до	—·—
Кукурудза нова	—·—	до	—·—
Хміль за 56 кільо	—·—	до	—·—
Конюшина червона	65·—	до	77·—
Конюшина біла	70·—	до	90·—
Конюшина шведска	70·—	до	85·—
Тимотка	25·—	до	27·—

Рух поїздів зелїзничих

обовязуючий з днем 1 мая 1909 р. після часу середно-европейского.

Замітка. Поїзди посіпшні визначені грубим друком. Нічні години від 6·00 вечером до 5·59 рано суть означені підчеркненем чисел мінутових.

Приходять до Львова

на головний дворець

З Кракова: 2^{30}, 5^{50}, 7·25, 8^{55}, 9·50, 1·10*), 1·30, 5·45, 8^{40}, 9^{50}.

*) З Тарнова.

З Підволочиск: 7·20, 12·00, 2^{15}, 5·40, 10^{30}.

З Черновець: 12^{20}, 5^{45}*), 8·05, 10·20*, 2^{05}, 5·53, 6^{40}, 9^{30}.

*) Із Станиславова. *) З Коломиї.

Зі Стрия: 7·29, 11·45, 4·25, 11^{00}.

З Самбора: 8, 9·57, 2, 9^{00}.

З Сокаля: 7·10, 12·40, 4·50.

З Яворова: 8·05, 5.

На „Підзамче“:

З Підволочиск: 7·01, 11·40, 2, 5·15, 10^{12}.

З Підгаєць: 10·54, 7·26 *), 9·$\underline{44}$, 6·$\underline{29}$ *), 11^{55} *)

*) З Винник.

На дворець „Львів-Личаків“:

З Підгаєць: 10·38, 7·10*), 9·$\underline{28}$, 6·13*), 11·$\underline{39}$ *)

*) З Винник.

Поїзди льокальні.

З Брюховичъ:

що дня: від $^{1}/_{5}$ до $^{30}/_{9}$ 8·15, 8^{20}.

„ $^{1}/_{6}$ до $^{30}/_{9}$ 3·27, 9^{35}.

„ $^{1}/_{7}$ до $^{30}/_{9}$ 5·30.

в недїлї і р. к. сьвята: від $^{1}/_{5}$ до $^{31}/_{5}$ 3·27, 9^{35}.

З Янова:

що дня: від $^{1}/_{5}$ до $^{30}/_{9}$ 1·15, 9^{25},

в недїлї і р. к. сьвята: від $^{1}/_{5}$ до $^{12}/_{9}$ 10·$\underline{10}$.

Зі Щирця: в недїлї і р. к. сьвята від 30/5 до 12/9 10^{15}.

З Любіня: в недїлї і р. к. сьвята від 16/5 до 12/9 11^{45}.

З Винник що дня 3·44.

За редакцию відповідає: Адам Кроховецкий.

ОГОЛОШЕНЯ.

КНИЖКИ
на нагороди пильности.

Книжки рускі а також і польскі апробовані Вис. ц. к. Радою шкільною можна замовляти в рускім Товаристві педаґоґічнім улиця Сикстуска ч. 47, в книгарни Науков. Товариства ім. Шевченка у Львові Ринок ч. 10 і в склепі Тов—а Взаїмної помочи учительскої в Коломиї (Народ. Дім) і у всїх книгарнях в краю.

I. Образкові книжочки для дїтий.

Дїтвора, опр. 1 К.
Зьвірята домашні, опр. 80 с.
Приятелї дїтий, опр. 1·20 К.
Ах, яке хороше, опр. 2 К.
Для розривки, опр. 1·20 К.
Око в око 1 К.
Крізь трав килими 1 К.
З Царства зьвірів, опр. 1·50 К.
Лїтною порою, опр. 150 К.
Дїточі вигадки опр. 1·50 К.
Від весни до весни, опр. 2 К.
Веселий сьвіт 60 с.
Дикі зьвірята в образках і віршах, 60 с.
Книжочка Стефунї 60 с.
Мамин дарунок 60 с.
Приятелї чоловіка 60 с.
Татів дарунок 60 с.

II. Ілюстровані байки та оповідання.

Казки народні, ч. I. і II. бр. по 50 с., опр. 70 с.
Казки народні, ч. I. і II. разом опр. 1·30 К.
Мірош: Пригоди Дон Кіхота, бр. 80 с., опр. 1·10 К.
Казки братів Ґрімів, бр. 50 с., опр. 70 с.
Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. I. бр 40 с., опр. 60 с.
Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. II. бр. 55 с., опр, 80 с.
Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. I. і II. разом опр. 1·30 К.
Ґете-Франко: Лис Микита, трете нове видане бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Робінзон великий ілюстр., бр. 1·80 К, опр. 2·20 К.
Житє і слава Тараса Шевченка, образок сценічний, бр. 30 с.
Калитовский: Подорож сьв. Николая, драматична гра, бр. 20 с.
Ілля Кокорудз: Спомини з Атен в ілюст. бр. 1·80 К, опр. 2·10 К.
Свен Гедін: Крізь пустинї Азиї. ч. I. бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Свен Гедін: Крізь пустинї Азиї ч. II. бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Свен Геніи: Крізь пустинї Азиї, ч. III. бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Свен Гедін: Крізь пустинї Азиї, ч. IV. бр. 2 К, опр. 2·30 К.
Билина про Ілию Муромця і єго славні подвиги, бр. 16 с.

III. Книжки для шкільної молодїжи і для народу.

Молитвеник народний, нове розширене видане по 50, 70 с. і 1 К.
Китиця желань, нове розширене видане, бр. 40 с., опр. 60 с.
Т. Шевченко: Кобзар для дїтий, (друге попр. видане) бр. 30 с.
Гордїєнко: Картагинцї і Римляне, бр. 40 с., опр. 60 с.
Мальота: Без родини, нове видане, бр. 80 с., опр. 1·10 К.
Днїпрова-Чайка, Коза-Дереза (дїточа оперетка) 1 К.
Др. О. Макарушка: Короткий огляд руско-українського письменства від XI.—XVIII. столїтя, бр. 40 с., опр. 60 с.
Тарас Шевченко: Кобзар, бр. 2 К, опр. 2·50 К, опр. в пол. 2·70 К.
Др. Ів. Франко: Коли ще зьвірі говорили, бр. 80 с., опр. 1·10 К.
В. Лебедова: Малі герої, бр. 50 с., опр. 70 с.
Ів. Спілка: На чужинї, бр. 40 с., опр. 60 с.
О. Катренко: Оповідання, бр. 40 с., опр. 60 с.
Василь В—р: Подорож до краю ліліпутів, бр. 50 с., опр. 70 сот.
А. Кримский: Переклади, бр. 40 с., опр. 60 с.
Образки з історії Україна Руси, бр. 50 сот.
Стефан Пятка: На прічках, бр. 30 с., опр. 50 с.
Марта Борецка, трете видане, бр. 50 с., опр. 70 сот.
Гр. А. Толстой: Казки, бр. 40 с, опр. 60 с.
О. Ковиський: Поеми, бр. 30 с., опр. 50 с.
М. Вовчок: Інститутка, бр. 40 с., опр. 60 с.
Давні пригоди Комаха Санґвіна і, бр. 48 сот.
Малий сьпіваник, бр. 20 с., опр. 34 с.
Клявдия Лукашевич: Серед цьвтів, ком. в 2. діях, бр. 14 с., опр. 30 с.
Е. Ярошиньска: Друга китичка для малих дівчат, бр. 20 с., опр. 40 с.
Шекспір в повістках, бр. 30 с., опр. 50 с.
Королевский: Дві могилї, бр. 18 с., опр. 32 с.
Анґлїйскі казки, бр. 24 с., опр. 40 с.
Е. Ярошиньска: Повістки, бр. 24 с., опр. 40 с.
Віра Лебедова: Мами, бр. 20 с.
Др. І. Франко: Абу Казимові капцї, бр. 60 с., опр. 90 с.
Збиточник Гумфрі (з анґлїйского), бр. 70 сот., опр. 1 К.
Робінзон великий, бр. 1·50 К, опр. 1·80 К.
А. Глїбів: Байки, бр. 10 с.
История куска хлїба (з францускего), бр. 50 с., опр. 70 с.
Збірка оповідань, бр. 40 с., опр. 60 с.
Кіплінґ: В Джунґлях, бр. 1 К опр. 1·30 К.
К. Гриневичева: Леґенди і оповідання, бр. 30 сот., опр. 50 с.
І. Б. Двоножний зьвір, бр. 40 с., опр. 60 сот.
За Амічісом, переклав В. Шухевич: Записки школяря, бр. 40 с., опр. 70 с.
Джонатан Свіфт: Подорож Ґулївера до краю великанів, бр. 50 с., опр. 70 с.
Е. Ярошиньска: Заповіт (збірка оповідань), бр. 30 с., опр. 50 сот.
Уличник (з францускего, перекл. А. Крушельницкий), бр. 1·10 К, опр. 1·40 К.
В. Чайченко: Олеся, бр. 10 с.
О. Федькович: Вибір поезий, додаток до ч. 24. „Дзвінка“.
„Дзвінок“, брошуровані річники по 4 К.
„Дзвінок“ „ „ в р. 1906 і 1907 по 6 К.
Японські казки, бр. 30 с.
Сору Кру, бр. 30 с., опр. 50 с.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).